

**Wojewódzki Konkurs Biologiczny dla młodzieży gimnazjalnej
województwo wielkopolskie
etap szkolny - 20. 11. 2010**

KOD UCZNIA .....
(wpisuje uczeń)

Informacja dla Komisji Konkursowej
(komisja wypełnia po sprawdzeniu prac)

Dane ucznia .....

Ilość punktów .....

Uczeń zakwalifikował się do etapu rejonowego .....
(TAK / NIE)

Informacja dla ucznia

Przed Tobą do rozwiązania jest test.

Zadania 1- 10 to zadania wielokrotnego wyboru. Wybierz **jedną** poprawną odpowiedź i **wpisz** do tabeli, która znajduje się po zadaniu 10 na stronie 4 testu. W zadaniach 11 – 19 stosuj się do poleceń.

Maksymalnie za cały test możesz uzyskać 50 punktów.

Na rozwiązanie testu masz **60 minut**.

Życzymy powodzenia!

Zadanie 1 (0-1)

Wirusy(1), bakterie(2), pierwotniaki(3) wywołują choroby. Zaznacz podpunkt w którym **błędnie** zestawiono chorobę i sprawcę.

- a. rzeźączkowica (2), różyczka (1), ospa wietrzna (1)
- b. wścieklizna (1), salmonelloza(2), gruźlica (2)
- c. różyczka (1), gruźlica (2), malaria(3)
- d. grypa (1), kiła (2), czerwotka (3)

Zadanie 2 (0-1)

Akomodacja oka to:

- a. zmiana liczby pręcików i czopków w zależności od wieku
- b. inaczej niezborność
- c. proces przystosowanie oka do widzenia w różnych warunkach świetlnych
- d. zmiana wypukłości soczewki w zależności od odległości przedmiotu

Zadanie 3 (0-1)

Podstawowa jednostka anatomiczna układu nerwowego to:

- a. synapsa
- b. dendryty
- c. neuron
- d. neuryt

Zadanie 4 (0-1)

Tkanka wzmacniająca występuje u:

- a. borowika szlachetnego
- b. maku polnego
- c. skrzętnicy
- d. płucnicy islandzkiej

Zadanie 5 (0-1)

Bulwa ziemniaka to:

- a. łodyga o funkcjach spichrzowych
- b. korzeń, pełniący funkcję spichrzową
- c. zgrubiały, silnie skrócony korzeń, pełniący funkcję rozrodczą
- d. żadna z odpowiedzi nie jest poprawna

Zadanie 6 (0-1)

Zaznacz punkt w którym przedstawiono nazwy pospolitych drzew posiadających wyłącznie liście złożone:

- a. klon, dąb, jarzębina
- b. lipa, kasztanowiec, jesion
- c. robinia akacjowa, jarzębina, kasztanowiec
- d. orzech, jesion, dąb

Zadanie 7 (0-1)

Mięśnie poruszające skrzydłami u ptaków są przyczepione do:

- a. kości stępu
- b. kości udowej
- c. kości kulszowej
- d. grzebienia na mostku

Zadanie 8 (0-1)

Szczepionki mogą być stosowane u:

- a. człowieka chorego w celu szybkiego powrotu do zdrowia
- b. człowieka chorego, aby nabrał odporności na daną chorobę
- c. człowieka zdrowego w celu uodpornienia go na daną chorobę
- d. człowieka, który zetknął się z chorobą i mógł się nią zarazić

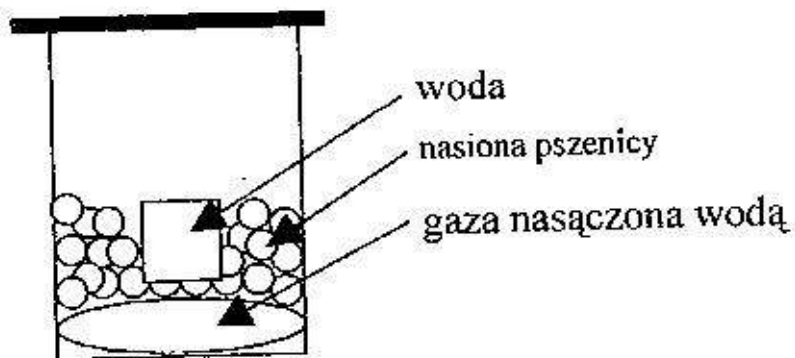
Zadanie 9 (0-1)

Łańcuch pokarmowy : ziemniak → stonka → kuropatwa → jastrząb, może łączyć się z siecią pokarmową, ponieważ niektóre zwierzęta (ogniwa łańcucha), żywią się również innym pokarmem. Są to:

- a. stonka
- b. kuropatwa
- c. jastrząb
- d. kuropatwa, jastrząb

Zadanie 10 (0-1)

Dokonaj analizy rysunku na którym przedstawione jest doświadczenie wykonane przez uczniów. Podaj wynik doświadczenia.

- a. woda wapienna nie ulegnie zmętnieniu, ponieważ nie reaguje z tlenem, wydzielanym przez nasiona
- b. woda wapienna ulegnie zmętnieniu pod wpływem dwutlenku węgla wydzielanego przez nasiona
- c. woda wapienna ulegnie zmętnieniu pod wpływem tlenu wydzielanego przez nasiona
- d. uczniowie nie zaobserwują żadnych zmian

Wpisz odpowiedzi do tabeli:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Zadanie 11 (0-5)

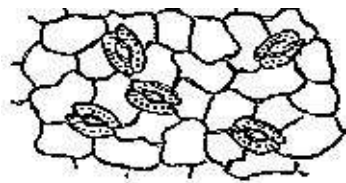
Dobierz strukturę komórkową do procesu jaki w niej zachodzi lub do pełnionej funkcji.

Struktura komórkowa	Funkcja, nazwa procesu
1. ściana komórkowa	a. modyfikacja białek
2. wakuola	b. oddychanie tlenowe
3. chloroplast	c. synteza białek
4. mitochondria	d. selektywny transport substancji
5. rybosomy	e. magazynowanie zbędnych produktów
	f. fotosynteza

1 ..... 2..... 3..... 4..... 5.....

Zadanie 12 (0- 4)

Rysunek przedstawia budowę tkanki roślinnej.

a. rozpoznań i nazwij tkankę przedstawioną na rysunku

.....

b. rolę tkanki przedstawionej na rysunku jest:

* .....

* .....

* .....

Zadanie 13 (0-6)

W cyklu życiowym mszaków występuje przemiana pokoleń.

a. uporządkuj etapy cyklu rozwojowego mchu płonnika, wpisując cyfry od 2 do 6.

..... wyrośnięcie ulistnionej łodyżki z chwytnikami

..... pęknięcie zarodni i uwolnienie zarodników

..... przepłynięcie w kropli wody plemnika do rodni i zapłodnienie komórki jajowej

...1... splątek

..... tworzenie rodni i plemni

..... wyrośnięcie nowego sporofitu z zarodnikami

b. podaj nazwę pokolenia dominującego w cyklu życiowym mchu płonnika

.....

Zadanie 14 (0- 6)

Przyporządkuj wymienione zwierzęta do odpowiadających im sposobów wymiany gazowej:

pustułka, rzekotka drzewna, konik morski, pająk krzyżak, trzmiele, ukwiąt, batalion, traszka zwyczajna, jedwabnik morwowy, kleszcz, dżdżownica ziemna, rekinek psi.

Cała powierzchnia ciała- .....

Skrzela - .....

Tchawki - .....

Płucotchawki - .....

Workowate płuca - .....

Płuca z systemem worków powietrznych- .....

Zadanie 15 (0-3)

U zwierząt można wyróżnić dwa typy rozwoju: prosty i złożony.

a. przedstaw **różnicę** między rozwojem prostym i złożonym

.....
.....

b. podaj **po dwa** przykłady zwierząt o rozwoju:

* prostym - .....

* złożonym - .....

Zadanie 16 (0-2)

Obok zdań wpisz **prawda** lub **fałsz**:

a. wszystkie bezkręgowce posiadają otwarty układ krwionośny - .....

b. tylko przewodzi asymilaty z liści do korzenia .....

Zadanie 17 (0-2)

Bardzo często u ludzi występują choroby układu krążenia. Jednym ze sposobów obniżenia ryzyka zaburzeń pracy serca i naczyń krwionośnych jest stosowanie diety.

W tabeli podany jest skład i wartość energetyczna trzech jogurtów.

Który z nich jest najbardziej wskazany dla osoby zagrożonej miażdżycą naczyń krwionośnych? Odpowiedź uzasadnij.

Skład i wartość energetyczna 100g produktu	Jogurt 1	Jogurt 2	Jogurt 3
Białko w g	3,5	7,0	4,2
Tłuszcze w g	3,3	2,7	0,2
Węglowodany w g	14,8	15,3	6,9
Wartość energetyczna w kcal	105	98	46

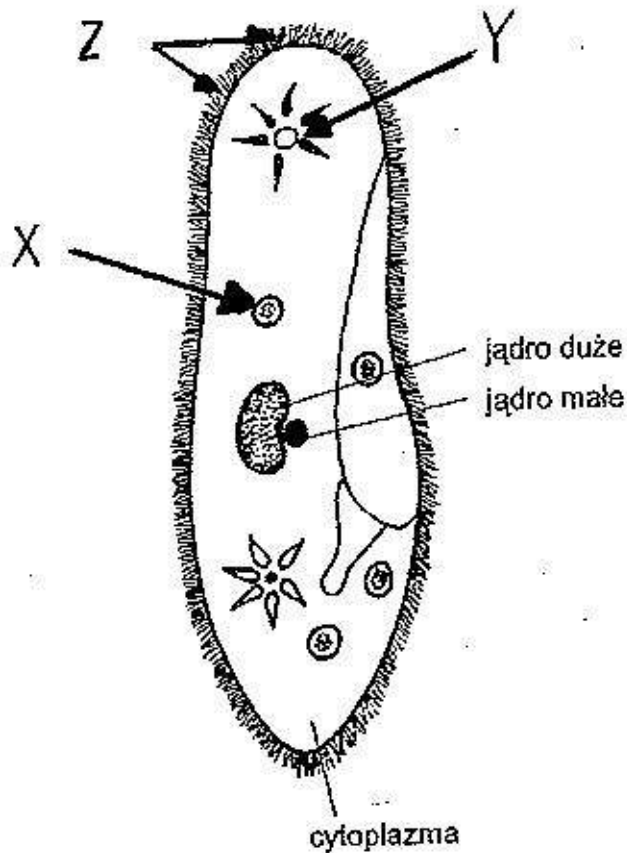
Jogurt numer .....

Uzasadnienie: .....

.....
.....

Zadanie 18 (0-7)

Schematyczny rysunek przedstawia budowę organizmu jednokomórkowego.

a. podaj nazwę organizmu którego budowę przedstawia rysunek

.....

b. wpisz nazwy zaznaczonych literami X, Y, Z organelli komórkowych a następnie napisz jaką rolę w życiu tego organizmu one odgrywają

X - nazwa - .....

rola - .....

Y - nazwa - .....

rola - .....

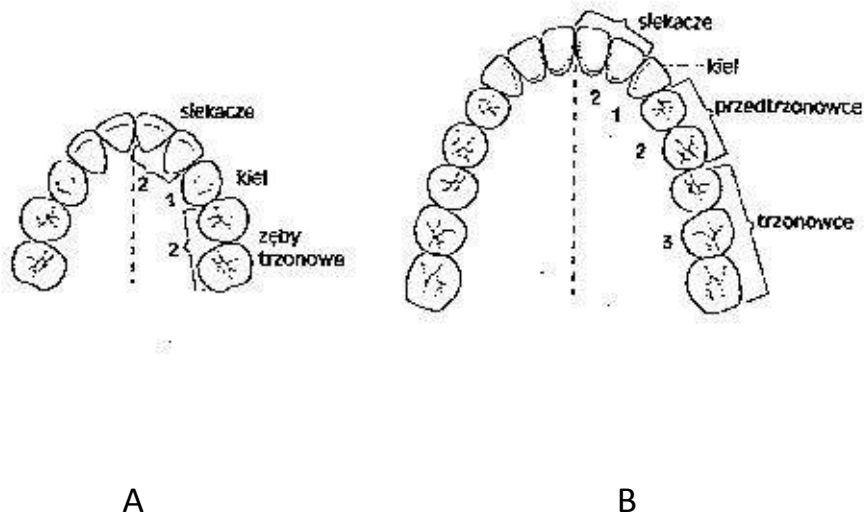
Z - nazwa - .....

rola - .....

Zadanie 19 (0- 5)

Rysunki przedstawiają uzębienie mleczne i stałe człowieka.

a. porównaj **w tabeli** uzębienie mleczne i stałe.

b. podaj funkcję zębów:

* .....

* .....